

VÕ DOÃN NHÃN

Ông là Giáo Sư Triết, dạy ở Trường Võ Tánh Nha Trang. Tôi không có duyên học Triết với ông. Chỉ được học ông hai lớp Giảng Văn lúc còn ở Đệ Thất và Đệ Lục (lớp 6 & 7 sau này). Những gì ông dạy lúc ấy, tôi trả lại ông từ sau mỗi niên khóa rồi, bây giờ chẳng còn nhớ chi cả. Chỉ nhớ mang máng ông giảng hay, kể chuyện và cười có duyên.

30 năm sau, tình cờ được gặp lại ông trên đất Mỹ. Trò nhớ Thầy, Thầy chẳng nhớ Trò. Dĩ nhiên. Thầy Trò chẳng có kỷ niệm gì nhiều để kể cho nhau. Chỉ hỏi thăm nhau về đời sống và tôi ngạc nhiên biết được là ông đang mở lớp dạy đàn. Lâu nay tôi không nghĩ ông là con người tài tử văn nghệ đến thế. Trong mắt tôi, ông lúc nào cũng là một nhà giáo nghiêm túc, đạo mạo...Hóa ra, tôi nhìn lầm. Đọc *Rừng Phong, Thu Đã...* tuyển tập văn thơ của ông (xuất bản năm 2000) mới thấy được con người thật của ông. Và chính nơi tác phẩm này, ông đã biểu lộ tài hoa lịch lãm của một nghệ sĩ đa năng, dạo lướt thong dong trên những cung bậc sâu thẳm dị thường của văn chương, triết học, và đặc biệt là thi ca...

Tôi vốn dốt về triết, nên cũng chẳng muốn bàn luận gì những bài biên khảo, tùy bút, truyện ngắn...của ông nơi tác phẩm ấy. Chỉ xin đọc nơi đây một vài bài thơ của ông. Đọc để thấy con người thi sĩ của ông. Đọc để không còn bị ám (cái) ảnh ông Thầy Giáo ngày xưa nữa.

Thơ ông là nỗ lực của cái thanh, cái đẹp, vươn khỏi sự dung tục tầm thường của đời sống chung quanh. Ông xác tín về khả năng cứu rỗi cuộc đời của nghệ thuật. Do niềm xác tín ấy, ông luôn nhìn thấy cái Chân, cái Thiện, và cái Mỹ ở bất cứ nơi đâu dù rằng có khi ông phải mĩa mai, châm biếm, và đôi khi thách đố trước sự chèn lấn của điều xấu ác và phi nghệ thuật. Và nhờ thế, ông đã sống, đã lướt qua được bao phủ phàng, đắng cay, nhục nhằn trong một xã hội băng hoại, tuột dốc. Trong thơ, đôi lúc ông phải dùng những từ ngữ không được thanh để diễn đạt trung thực cái bản của con người và cuộc đời, dù vậy, ông vẫn cứ như hoa sen, thơm sạch trong miền xú uế. Ông đã thành công (dù con người ở *nơi ấy*, và cuộc đời ở *nơi ấy*, vẫn tiếp tục bản). Từ chức năng nhà giáo cho đến chức năng của một nghệ nhân, ông đều đã làm tròn. Hai chức năng ấy, nơi con người ông, không mâu thuẫn chút nào. Đó là bản sắc của văn, của thơ và của con người ông vậy.

SỐNG CHẾT (1)

Trước nẻo thời gian ta bất lực
Đành lòng để quá khứ đi qua
Tương lai ? Cái chết là qui luật
Hiện tại phù du một sát na
Đường về xứ chết chùng bao dậm
Nắng đã lên bùng sáng lối đi
Có chắc nông sâu vùi một nắm
Đời chưa thấu, thấu lẽ huyền vi!
Giọng mình hay tiếng của đêm đen ?
Tiếng của đêm trường vốn đã quen
Giọng của mình ôi sao quái lạ!
Thôi đành nhắn gió gọi tên em.
Hết ngủ nằm nghe trong vắng lạnh
Tim mình đập nhịp thuở đôi mươi
Dù ta đến tuổi tri thiên mệnh
Sợ chết vì chưa hiểu lý trời.
Đã hẩn môi tim rày khép mãi

Tình xưa gọi gió rủ mây bay
Nghe người đã chết sầu đơm trái
Rụng xuống mồ xanh ngủ giấc say.

SÔNG CHẾT (2)

Lạnh lẽo thê lương tường trắng toát
Một người bệnh nặng trở nằm nghiêng
Mơ hồ tiếng búa đình chan chát
Đóng sập quan tài nắp ván thiên.
Giã biệt cung trời về ngục đất
Trầm mình suối lửa gọi tên ta
Non cao tuyết trải quanh bờ vực
Nuốt chửng hồn người đội lột ma
Hết ngủ nằm nghe trong vắng lặng
Giọng mình hay tiếng của đêm đen ?
Đường về cõi chết chùng bao dặm
Mà giữa hoàng hôn đợi nắng lên ?
Đứng giữa hoàng hôn đợi nắng lên
Tà dương cứ ngỡ ánh bình minh
Sao hôm lặn ngỡ sao mai mọc
Cát bụi người về nát tuổi tên.
Thấy dáng mùa xưa trong nắng hạ
Thu vàng trải áo khắp rừng phong
Bài thơ thu trước ghi trên lá
Gió cuốn bay về giữa khoảng không.

CHẾT GIỮA LỜI CA

Có một loài chim tên của em
Cũng chỉ hát về đêm
Lúc vườn đen rạng rỡ ánh trăng lên
Khi vũ trường ngợp khói thuốc hơi men
Sặc sụa trận cười nghiêng ngửa
Như những chiều êm ả
Đắm sắc hương hoa
Của rừng xa theo gió lạ vào vườn.
Ôi rục rờ vũ trường em hát xuống
Nhìn từ cao em ngỡ khúc nghê thường
Của các kẻ kỳ nhông và kẻ vượn
Thời hoang sơ đầy thác loạn mê cuồng.
Chim hát vườn trắng mũm mĩm
Ngây thơ như cảnh địa đàng
Bồng một bầy heo ỉn ỉn
Vén xiêm trật áo sỡ sàng
Chim hát đàn heo tùm tùm
Lim dim tám tắc nhạc vàng.
Em hát cho đời cho cả chim
Hồn nhiên như nhịp của con tim
Như sông nước chảy xuôi về biển
Ánh sáng ban ngày bóng tối đêm.
Người ta nhảy, ôm nhau, quên nhịp điệu

Nghệ thuật gì khi ít tình nhiều mê ?
Lời ca loãng trong không gian tục tĩu
Trời sinh chim nào hót để heo nghe!
Giữa bản tình ca lãng mạn
Họa mi thổ huyết đêm xuân
Máu đỏ hí trường bình thản
Vườn sao mắt lệ âm thầm.
Hiện tại thương gì Ký vắng
Cầm ca mệnh bạc lẽ thường
Cánh hạc lưng trời lãng đãng
Bầy heo ươn ọ về chuồng.
Sao rụng đường bay đứt đoạn
Chìm trong bóng tối mịt mù.

VẮNG TRI ÂM

Mỏi mắt chờ tri âm chẳng thấy
Đường chiều lữ khách chẳng còn ai
Người về chuốc rượu tim run rẩy
Mặc xác thân người uống miệt mài.
Tri kỷ khuyên ta đừng uống rượu
Rượu cay nồng đốt cháy tim sầu
Rượu hóa thời gian thành vịnh cửu
Không gian thành vũ khúc muôn màu.
Mộng một chiều xuân thêu lụa nắng
Nhà bên bờ suối chỉ hai ta
Nghe đàn tri kỷ thương tay trắng
Tình mộng đàn xa bạn cũng xa.

TÁCH CÀ PHÊ

Ta nhen ngọn lửa bập bùng
Củi nổ reo vui mùi bếp nóng
Môi khô nhớ tách cà phê nâu sẫm
(màu mắt em lần trốn giữa đêm đen)
Uống giọt mặn băng khuâng tan chậm chậm
(lệ em cười) theo máu ấm về tim.
Buồn mũi kim len lỏi giấc cô miên.
Đĩa tách sứ thân em ngời tuyết trắng
Nước đen huyền thánh thót nhạc thời gian
Tỏa sực nức mùi thơm sao vị đắng
Khuấy không gian tìm một thoáng mơ màng
Yêu khổ quả
Sầu đêm
Hương nhớ lửa
Em dịu mềm quyến rũ tựa phù hoa
Ngày soi gương bắt gặp tháng năm qua
Ôm nức nở tình thiên đường rệu rã.

ẢO VỌNG

Kẻ đứng bên kia bờ ảo vọng
Nhìn theo cơn lốc xoáy giòng đời

Thuyền ai bốc lửa, tim ai bỏng
Tuyết đổ, hoa hoan lạc rã rời.
Đã trót không làm hoa hiện hữu
Đừng buồn hoa nở dưới mưa đông
Mơ người từ độ hoa đương nụ
E ấp vườn xuân ngập nắng hồng.
Đốt đuốc giữa trưa tìm hiện hữu
Đêm về khắc khoải với hư vô
Liêu trai yếu điệu quỳ dâng rượu
Mả lạnh Vu sơn chợ giấc hồ.
Tỉnh giấc vàng kê, say giấc bướm
Quỳnh hoa nở trắng giữa đêm đen
Chung trà để nguội hương không đượm
Hứng giọt sương khuya rụng ướt thêm.
Đập vỡ thời gian tìm vĩnh cửu
Ôm chằm hiện tại thoát phù du
Quên đi huyền sử trăm năm cũ
Chẳng có ai người khóc Tố Như.
Trở lại trần gian tìm một thuở
Nguồn Đào, Lưu Nguyễn nhớ sông Tương.
Kỷ niệm xa xưa toàn vụn vỡ
Người ôm mặt khóc giữa vô thường.